

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Кіровоградської
міської ради
27 січня 2015 року
№ 3921

**Міська цільова соціальна програма
реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей,
позбавлених батьківського піклування,
на 2015 – 2017 роки**

КІРОВОГРАД – 2015

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	3
I. Аналіз розвитку галузі за 2014 рік	3
II. Мета Програми	4
III. Головні проблеми розвитку галузі	4
IV. Пріоритети розвитку та основні завдання Програми на 2015 – 2017 роки	5
V. Джерела фінансування Програми	5
VI. Заходи Програми	6

Додатки:

1. Обсяг фінансування заходів щодо реалізації Міської цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2015 – 2017 роки
2. Паспорт Міської цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2015 – 2017 роки

Вступ

Динаміка зростання кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є однією з найтяжчих соціальних хвороб нашого суспільства. Місто Кіровоград є одним з лідерів за цим показником, адже в місті у 2014 році налічується 432 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування. Проблема росту кількості дітей, що знаходяться в інтернатних закладах, загострюється через специфіку інтернатної системи виховання, яка являє собою “школу виживання”. Основним недоліком цієї системи є те, що вона формує певний світогляд дитини, в якому домінують недовіра та образа на суспільство. Це зумовлено тим, що умови виховання та зростання дітей в інтернатних закладах віддалені від сімейних.

Міська цільова соціальна програма реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (далі – Програма), спрямована на розв’язання цієї проблеми, адже створення дитячих будинків нового типу, в яких переважатимуть сімейні форми виховання, дозволить відкоригувати певні недоліки у вихованні і надасть можливість дітям зростати в умовах, максимально наближених до сімейних. Крім цього, за допомогою Програми планується вирішення проблеми повернення дітей до біологічних сімей (при наявності такої можливості). Економічна спрямованість Програми передбачає створення такої системи функціонування дитячих будинків, яка б надавала можливість максимально заощаджувати державні кошти на утримання дітей-сиріт порівняно з великими інтернатами.

І. Аналіз розвитку галузі за 2014 рік

У 2014 році у комунальному закладі “Дитячий будинок “Наш дім” Кіровоградської міської ради Кіровоградської області” виховувалось 30 дітей. Станом на 01 грудня 2014 року в закладі проживає 17 дітей віком від 3 до 16 років (може перебувати – 25). В 2014 році до сімейних форм влаштовано 9 дітей, усиновлено - 2, в дитячих будинках сімейного типу – 1 дитина, в прийомні сім’ї влаштовано 6 дітей. Троє – випускники.

У закладі створені належні умови для проживання та навчання. Приміщення закладу обладнані побутовими та спортивними кімнатами, мають кінозал, сучасні комп’ютери тощо. Діти забезпечені чотириразовим харчуванням, середня вартість харчування на добу складає 32 грн. на одну дитину.

Діти навчаються у загальноосвітніх школах та відвідують дошкільні навчальні заклади, мешкають в спальних кімнатах по 1-3 особи (відповідно до віку і статі дитини). В закладі збережено родинні групи, а саме одночасно перебувають діти – члени однієї сім’ї (брати і сестри).

За час існування дитячого будинку “Наш дім” в ньому виховувалось 84 дитини, з них: 8 дітей було повернуто до біологічних сімей, 16 дітей були

усиновлені, 19 – направлені в прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу, 26 випускників здобули самостійність.

До дитячого будинку “Наш дім” з діагнозом “Затримка психічного розвитку” було влаштовано 9 дітей. На даний момент психолого-медико-педагогічною комісією діагнози зняті з 7 дітей, які навчаються у загальноосвітніх навчальних закладах, мають середній рівень знань.

II. Мета Програми

Мета Програми – створення та впровадження нової форми виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в закладах нового типу шляхом влаштування до них дітей, що не мають шансу бути усиновленими або потрапити до прийомних сімей чи дитячих будинків сімейного типу, надання можливості дітям зростати в умовах, максимально наближених до сімейних.

Реалізація Програми регламентується законами України “Про охорону дитинства”, “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 року № 1242 “Про затвердження Державної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”.

III. Головні проблеми розвитку галузі

Функціонування закладу передбачено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 травня 2006 року № 263-р, яким схвалено Концепцію Державної програми реформування системи інтернатних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 року № 1242 Державною цільовою соціальною програмою реформування у другому етапі до 2010 року в Україні мала бути створена нормативна база регулювання діяльності закладів нового типу. Проте, на сьогодні нормативна база з врегулювання даного питання відсутня, не розроблено і механізм регулювання діяльності таких закладів.

Розроблено Типове положення про дитячий будинок нового типу для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Експеримент, оголошений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2012 року № 213-р “Про проведення у м. Кіровограді експерименту із запровадження інноваційної форми влаштування і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, визнаний вдалим.

Але головною проблемою впровадження експериментальної моделі залишається застаріла форма фінансування закладу.

IV. Пріоритети розвитку та основні завдання Програми на 2015 – 2017 роки

Реалізація Програми на даний час здійснюється відділом сім'ї та молоді Кіровоградської міської ради разом з Українським фондом “Благополуччя дітей”, за допомогою якого було проведено низку підготовчих заходів, а саме:

враховано досвід інших країн;

створено перший в Україні дитячий будинок інтернатного типу “Наш дім”;

враховано досвід функціонування першого в місті Кіровограді дитячого будинку інтернатного типу “Наш дім”;

на залучені кошти благодійних фондів збудований другий корпус дитячого будинку;

розроблена особова картка індивідуального розвитку дитини.

Основним завданням Програми є впровадження фінансування за принципом «гроші ходять за дитиною».

Слід також зазначити наукову спрямованість Програми, адже вона проводиться у вигляді експерименту, за результатами якого планується створення схеми реформування, яка буде запропонована для впровадження в інших регіонах України.

Після проведення запланованих заходів очікуються результати за наступними напрямками.

Соціальний напрямок – внаслідок успішного проведення проекту планується зменшення кількості дітей, які виховуються в інтернаті, дітям буде надана можливість зростати в оточенні, наближеному до сімейного, що, в свою чергу, покращить криміногенну ситуацію в місті.

Економічний напрямок – планується розробка та впровадження моделі фінансування нових дитячих будинків, яка дозволить заощаджувати кошти міського бюджету; також будуть створені нові робочі місця для випускників вищих навчальних закладів; створення двох дитячих будинків дозволить повністю реформувати Кіровоградський інтернат.

Науковий напрямок – розробка та впровадження програм, які є частинами наукових досліджень, з підготовки цільових груп; створення науково обґрунтованої адаптації польської системи реформування до соціально-економічних та національно-етнічних умов нашої країни; публікації в науково-фахових виданнях за наслідками експерименту; створення посібника по реформуванню інтернатної системи з рекомендаціями щодо впровадження нової української моделі в інших регіонах нашої країни.

V. Джерела фінансування Програми

Видатки на утримання дитячого будинку здійснюються за рахунок міського бюджету в межах кошторису, затвердженого Кіровоградською міською радою.

VI. Заходи Програми

1. Забезпечення функціонування комунального закладу “Дитячий будинок “Наш дім” Кіровоградської міської ради Кіровоградської області”

Відділ сім’ї та молоді
Кіровоградської міської ради,
комунальний заклад “Дитячий
будинок “Наш дім” Кіровоградської
міської ради Кіровоградської області”

Протягом 2015 – 2017 років

2. Забезпечення виховання дітей за індивідуальним планом розвитку

Відділ сім’ї та молоді
Кіровоградської міської ради,
комунальний заклад “Дитячий
будинок “Наш дім” Кіровоградської
міської ради Кіровоградської області”

Протягом 2015 – 2017 років

3. Підготовка дітей до самостійності

Відділ сім’ї та молоді
Кіровоградської міської ради,
комунальний заклад “Дитячий
будинок “Наш дім” Кіровоградської
міської ради Кіровоградської області”

Постійно

4. Профорієнтація випускників

Відділ сім’ї та молоді
Кіровоградської міської ради,
комунальний заклад “Дитячий
будинок “Наш дім” Кіровоградської
міської ради Кіровоградської області”

Постійно

5. Реінтеграція вихованців комунального закладу “Дитячий будинок “Наш дім” Кіровоградської міської ради Кіровоградської області” - дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в біологічні сім’ї; передача їх на усиновлення; під опіку, піклування в сім’ї родичів; влаштування в прийомні сім’ї з метою об’єднання дітей, які зв’язані родинними стосунками; підготовка до самостійного життя та забезпечення умов для їх успішної інтеграції у суспільство

Відділ сім’ї та молоді
Кіровоградської міської ради,
комунальний заклад “Дитячий
будинок “Наш дім” Кіровоградської
міської ради Кіровоградської області”

Постійно

6. Здійснення моніторингу та оцінки функціонування комунального закладу “Дитячий будинок “Наш дім” Кіровоградської міської ради Кіровоградської області”

Відділ сім’ї та молоді
Кіровоградської міської ради

Протягом 2015 – 2017 років

7. Підготовка пакету документів та інформаційно-методичних матеріалів для розповсюдження досвіду роботи комунального закладу “Дитячий будинок “Наш дім” Кіровоградської міської ради Кіровоградської області”

Відділ сім’ї та молоді
Кіровоградської міської ради,
комунальний заклад “Дитячий
будинок “Наш дім” Кіровоградської
міської ради Кіровоградської області”

Протягом 2015 – 2017 років

Начальник відділу сім’ї та молоді
Кіровоградської міської ради

Л.Дорохіна